

Kontaktperson
Enheten för samhällsplanering
Hanna Tell
010-2241786
hanna.tell@lansstyrelsen.se

Helsingborgs kommun
stadsbyggnadsnamnden@helsingborg.se

Granskningsyttrande för ÖP2021 – översiktsplan för Helsingborgs stad

Er beteckning: 96/2019

Redogörelse för ärendet

Helsingborgs kommun har översänt förslag till ÖP2021 – översiktsplan för Helsingborgs stad, här fortsatt hänvisad till som ÖP2021, till Länsstyrelsen för granskning enligt 3 kap. 7§ plan- och bygglagen (SFS 2010:900, här hänvisad till som PBL).

Kommunen anger att ÖP2021 fungerar som ett paraply som inkluderar utvecklingsinriktningen för hela kommunen samt de övergripande dragen i Helsingborgs planering av mark- och vattenområden. Det är främst avsnittet *Utvecklingsinriktning* som gäller för hela Helsingborgs stad, dvs centralorten, övriga tätorter och landsbygd. ÖP2021 pekar inte ut markanvändning för hela kommunens yta utan följande befintliga ändringar och tillägg fortsätter alla gälla; *Stadsplan 2017*, *FÖP H+*, *FÖP Gantofta*, *ÄÖP Allerum-Hjälmskult* samt *Tillägg för vindkraft*. Tillägget för vindkraft behandlas i viss utsträckning i ÖP2021. Förhållandet mellan ÖP2021 och de olika ändringarna/tilläggen beskrivs i avsnitt *1.3 Aktuella översiktsplaner*.

Av planhandlingarna framgår att huvuddelen av utbyggnaden i kommunen är tänkt att ske i centralorten Helsingborg, Rydebäck, Ödåkra och Påarp där efterfrågan är som störst. Utbyggnad föreslås även i övriga stationsorter för att främja hållbara resor och skapa ett bättre underlag för service. ÖP2021 har en planeringshorisont fram till år 2050. Bortsett för verksamhetsområden där tidshorisonten endast sträcker sig till år 2035.

Aktuella lagrum

Under utställningstiden ska länsstyrelsen enligt 3 kap.16 § PBL avge ett granskningsyttrande över planförslaget. Av yttrandet ska det framgå om:

- Förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB)
- förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm (MKN) enligt 5. kap MB inte följs,
- redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB (strandskyddsområde),
- sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
- en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska i enlighet med bestämmelserna i PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om länsstyrelsen inte har godtagit planen i en viss del, ska detta anmärkas i planen.

Länsstyrelsens samlade bedömning

Handlingarna visar på en hög ambition att levandegöra hela kommunen, till exempel genom de resonemang som finns om service i tätorterna. Kommunen tar ett helhetsgrepp kring utvecklingen av t.ex. ny sammanhållen bostadsbebyggelse och synliggör väl att ett ökat bostadsbyggande också medför ökade krav på bl.a. grönytor, ytor för dagvattenhantering och ökad offentlig service. ÖP2021 lyfter relevanta utmaningar kring bl.a. vattenhantering och kulturmiljö och synliggör dessa genomgående i hela planen. Länsstyrelsen ser också positivt på hur kommunen i ÖP2021 fångar upp erfarenheter och synpunkter från kommunens invånare, både vuxna och barn genom medskick till efterföljande planering.

ÖP2021 redovisar höga ambitioner att hushålla med marken. Länsstyrelsen konstaterar däremot att en relativt lång planperiod, i kombination med att kommunen inför granskningen tagit bort prioriteringsordningen för utbyggnad av bostäder, samt sänkt tätheten för sammanhållen bostadsbebyggelse i ett antal orter, kan göra det svårare att motivera vilken bostadsutbyggnad som utgör ett väsentligt samhällsintresse. Gällande nya verksamhetsområden bekräftar Länsstyrelsen det arbete kommunen gjort med en fördjupad behovsanalys, vilket bland annat resulterat i att färre områden pekats ut. Vidare är det positivt att kommunen satt behov och lokalisering i ett regionalt sammanhang. Samtidigt framgår av avsnittet

Konsekvenser att det pekas ut större ytor än vad det finns behov av. Länsstyrelsen betonar vikten av den prioritetsordning kommunen hänvisar till.

Länsstyrelsen synpunkter fokuserar framförallt på den mark- och vattenanvändning som föreslås i ÖP2021. Länsstyrelsens övergripande ställningstaganden avseende skyldighet att lämna synpunkter enligt 3 kap.16 § PBL anges här i punktform.

- Länsstyrelsens bedömning är att riksintresse för högexploaterad kust kvarstår att hantera vid efterföljande planläggning gällande föreslagen utveckling i Domsten.
- Länsstyrelsens bedömning gällande riksintresse för kulturmiljövården är att:
 - det inte går att utesluta påtaglig skada på *Rosendal – Kropp [M8]* vid Tostarp (5721), Hyllinge (5733) och Väla (5712).
 - påverkan på *Kulla Gunnstarp – Allerum [M79]* vid Domsten (6030) kvarstår att hantera i efterföljande planläggning.
 - påverkan på *Rååns dalgång [M10]* vid Vallåkra (6057 och 6058) kvarstår att hantera i efterföljande planläggning.
- Länsstyrelsens bedömning är att frågan om riksintresse *Pålsjö-Domsten N44* kvarstår tillgodoses kvarstår i kommande prövningar vid Domsten.
- Länsstyrelsens bedömning är att riksintresse för kommunikationer kvarstår att följa upp i kommande prövningar. Detta gäller särskilt för:
 - utbyggnadsområden för bostäder i anslutning till järnvägar och vägar (Kattarp, Hasslarp, Ödåkra, Mörarp, Påarp och Rydebäck)
 - utbyggnad av verksamhetsområden i anslutning till riksintresse för väg
- Länsstyrelsen menar att frågan om påverkan om MKN vatten blir särskilt viktig att följa upp vid efterföljande planläggning av verksamhetsområden.

Länsstyrelsens synpunkter

Riksintressen

Planering i eller i anslutning till ett riksintresse måste ske med utgångspunkt i de värden som riksintresset representerar. Riksintressena och deras värdebeskrivning anger förutsättningarna för vad som är möjligt att göra på platsen. Översiktsplanen ska ge översiktlig vägledning för efterkommande beslut och tillståndsprövning och ange hur riksintressena ska tillgodoses, dvs hur den mark- och vattenanvändning som föreslås kan genomföras utan påtaglig skada på riksintresset värden som kan finnas på en specifik, geografisk plats. Länsstyrelsen menar att förutsättningar och påverkan för delar av föreslagna utbyggnadsområden inte är tillräckligt djupgående, för att kunna ta ställning till hur riksintressena ska tillgodoses. Beskrivningen och

eventuella åtgärder för att minska eventuell negativ påverkan på berörda riksintressen av föreslagen markanvändning kan därför behöva förtydligas i kommande prövningar.

Länsstyrelsen vill i sammanhanget påminna om att det är de utpekade värdena som utgör ett riksintresse, inte dess avgränsning. Det innebär att även åtgärder utanför ett område utpekat som riksintresse kan påverka riksintressevärdena negativt.

Utöver de ovan nämnda synpunkterna som gäller för samtliga berörda riksintresse lämnas här några områdesspecifika kommentarer;

Riksintresse för högexploaterad kust (4 kap. 4§ MB)

Länsstyrelsen ser positivt på kommunens ställningstagande om att det är angeläget att de obebyggda delarna av kustzonen bevaras med hänsyn till dess natur- och kulturmiljövärden. Såväl föreslagen markanvändning som vägledning för dessa områden i ÖP2021 bekräftar detta ställningstagande.

Samtidigt konstaterar Länsstyrelsen att utbyggnad föreslås i kustzonen i anslutning till befintliga orter. Om kommunen menar att utpekade utbyggnadsområden i Domsten, Hittarp-Laröd och Rydebäck bedöms omfattas av undantagsregeln i 4 kap. 1 § andra stycket MB behöver detta tydligt framgå av antagandehandlingen tillsammans med tillhörande motivering. Länsstyrelsen menar att föreslagna utbyggnadsområden i Rydebäck och Laröd skulle kunna betraktas som tätortutveckling utifrån miljöbalkens mening. Länsstyrelsen saknar utifrån vad som presenteras i ÖP2021 en tydligare motivering till att utbyggnaden Domsten faller inom ramen för detta. Länsstyrelsen konstaterar t.ex. att Domsten idag inte tycks ha grundläggande samhällsservice. Där undantagsregeln för tätortutveckling inte är tillämplig måste kommunen visa att föreslagen utbyggnad inte riskerar att påtagligt skada de samlade natur- och kulturvärdena inom kustlandskapet.

- Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att riksintresse för högexploaterad kust kvarstår att hantera vid efterföljande planläggning gällande föreslagen utveckling i Domsten.

Riksintresse för yrkesfisket (3 kap. 5§)

Länsstyrelsen upplyser kommunen om att det är Havs- och vattenmyndigheten (HaV) som ansvarar för att peka ut riksintresseområde för yrkesfisket. För information beslutade HaV 2019-12-10 om reviderade riksintresseanspråk för yrkesfisket.

Riksintresse för naturvården (3 kap. 6§ MB)

Utbyggnad i Domsten (6030) berörs av riksintresse *Pålsjö-Domsten N44*. Av riksintressets värdebeskrivning framgår bl.a. att förutsättning för bevarande är fortsatt jordbruk med åkerbruk, naturvårdsinriktad betesdrift och skötsel av landskapselement. Vidare att riksintressets värden kan påverkas negativt bl.a. av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, bebyggelse och vägdragningar. Även om det t.ex. framgår av ÖP2021 att kommunen begränsar ortens utbyggnad i öster för att värna Landborgens framtoning i landskapet menar Länsstyrelsen att ÖP2021 inte ger tillräcklig vägledning inför efterföljande planläggning, för hur den markanvändning som föreslås kan genomföras utan att riksintressets värden påverkas negativt. Länsstyrelsens bedömning är att frågan om riksintresse *Pålsjö-Domsten N44* tillgodoses kvarstår att hantera i kommande prövningar.

Riksintresse för kulturmiljövården (3 kap. 6§ MB)

Föreslagna verksamhetsområden vid Tostarp, Väla och Hyllinge berörs av riksintresse *Rosendal - Kropp [M8]*. I ÖP2021 konstateras att slottslandskapet och Kropps by kan komma att påverkas negativt av utbyggnaden i Tostarp. I den kommande planeringen ska därför noggrann avvägning göras kring placering, avgränsning och utformning för att undvika negativ påverkan på riksintresset. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att det finns risk för att utbyggnaderna vid Tostarp (5721) kan komma att påverka riksintresset negativt. Det gäller även de andra två verksamhetsområdena som föreslås norr om riksintresset, det ena i närheten av Väla (5712) och det andra nära Hyllinge (5733). Planerade utbyggnadsområden ligger utanför riksintresseområdet men kan komma att påverka riksintressevärdena. Det gäller t.ex. påverkan på siktlinjer och därmed upplevelsen av de utpekade riksintressevärdena i landskapet negativt. Länsstyrelsen konstaterar att ÖP2021 inte beskriver hur de ställningstaganden som anges för värden i Kropps by ska tillvaratas, vilket planen gör för andra riksintressen igenom exempelvis planskydd eller områdesbestämmelser. Länsstyrelsens bedömning är att det inte går att utesluta påtaglig skada på riksintresset.

Föreslagna utbyggnad i Domsten (6030) berörs av riksintresse *Kulla Gunnarstorp - Allerum [M7]*. De ställningstaganden kommunen gjort om varsam kompletterande bebyggelse, ytterligare planskydd och områdesbestämmelser är positivt och är en del i att skydda riksintressets värden. I ÖP2021 framgår dock inte vilka specifika värden i riksintresset som kan komma att påverkas av utbyggnaden av orten. Länsstyrelsen konstaterar att de föreslagna utbyggnadsområdena för sammanhängande bostadsbebyggelse ligger i det öppna beteslandskapet som är en del av riksintresseområdets uttryck och som möter orten Domsten i öster. I riksintressebeskrivningens uttryck lyfts det väl hävdade och av stordrift präglade odlingslandskapet fram. Länsstyrelsen menar att föreslagna utbyggnadsområden

innebär att denna utpekade betes- och odlingsmark tas i anspråk för ny bebyggelse. I efterföljande detaljpanelläggning blir det viktigt att konkretisera vilken anpassning som krävs för att de utpekade värdena i riksintresset inte påtagligt skadas. Länsstyrelsen gör bedömningen att storleken och utbredningen av utpekat utbyggnadsområde i sig innebär en gräns för den bebyggelse som denna plats kan tåla utifrån ett riksintresseperspektiv.

Utbyggnadsområden för bostäder och ny mångfunktionell bebyggelse som pekas ut i Vallåkra berörs av riksintresse *Rååns dalgång* [M10]. I ÖP2021 anges att riksintresset kan komma att påverkas. Det framgår dock inte vilka utpekade värden i riksintresseområdet som kan komma att påverkas och på vilket sätt det kan påverkas. Länsstyrelsen menar att kommunen i efterföljande planarbete behöver klargöra vilka värden i riksintresset som kan komma att påverkas och att anpassningar görs så att riksintressets värden inte påverkas negativt av föreslagen utbyggnad.

- Sammantaget konstaterar Länsstyrelsen gällande riksintresse för kulturmiljövården att:
 - det inte går att utesluta påtaglig skada på *Rosendal – Kropp* [M8] vid Tostarp (5721), Hyllinge (5733) och Väla (5712).
 - påverkan på *Kulla Gunnstarp – Allerum* [M79] vid Domsten (6030) kvarstår att hantera i efterföljande planläggning.
 - påverkan på *Rååns dalgång* [M10] vid Vallåkra (6057 och 6058) kvarstår att hantera i efterföljande planläggning.

Riksintresse anläggningar för kommunikationer (3 kap. 8§ MB)

ÖP2021 berörs av riksintresse för *Skånebanan, Väst kustbanan, Rååbanan, väg E4 och väg E6*. I ÖP2021 anges att kommunen ska ta hänsyn till utpekade järnvägs- och vägsträckningarna vid förändring och exploatering i deras närområde för att säkerställa riksintresse för kommunikationer, vilket Länsstyrelsen ser positivt på. Kommunen gör bedömningen att ÖP2021 sammantaget ger liten risk för skada på de funktioner som pekas ut för riksintressanta järnvägar och vägar. Länsstyrelsen kan av ÖP2021 inte tydligt utläsa motiveringen till hur kommunen gjort den bedömningen. För att ny bebyggelse inte ska försämra förutsättningarna för person- eller godstrafiken eller göra anspråk på själva anläggningen behöver ny bebyggelse lokaliseras och utformas med hänsyn till bland annat drift- och underhållsåtgärder, behov av klimatanpassningsåtgärder, buller, vibrationer och risk i förhållande till transport av farligt gods.

Länsstyrelsen konstaterar vidare att hänvisning till avsnittet för *Riksintresse kommunikationer* för järnväg och väg inte görs i den specifika vägledningen för

samtliga områden som berörs av riksintresse för kommunikation. Det gäller t.ex. nya verksamhetsområden i anslutning till väg E6.

- Sammantaget konstaterar Länsstyrelsen att riksintresse för kommunikationer kvarstår att följa upp i kommande prövningar. Detta gäller särskilt för:
 - utbyggnadsområden för bostäder i anslutning till järnvägar och vägar (Kattarp, Hasslarp, Ödåkra, Mörrarp, Påarp och Rydebäck)
 - utbyggnad av verksamhetsområden i anslutning till riksintresse för väg

Risk för översvämning, ras, skred och erosion

Risk för översvämning och erosion längs kusten

Länsstyrelsen konstaterar att markanvändningskartan inte redovisar nya utbyggnadsområden i anslutning till områden med risk för översvämning och erosion längs kusten. Den vägledning som kommunen redovisar är däremot tillämplig vid förhandsbesked och bygglov utanför planlagt område. Frågan kommer också bli särskilt viktig att följa upp inom de områden som idag omfattas av Stadsplan för Helsingborg och FÖP H+.

Länsstyrelsen menar att vägledningen i ÖP2021 är öppen för tolkning då den i avsnittet *Utvecklingsinriktning* (som gäller för hela kommunen) hänvisar till dimensionerade tillfälliga havsnivåer som bebyggelsen ska anpassas till. Medan avsnittet Kommunala hänsynsområden, (som gäller för de delar som berörs av föreslagen markanvändning i ÖP2021) hänvisar till marknivåer där ny bebyggelse ska undvikas.

Länsstyrelsen delar kommunens uppfattning om att det inte är lämpligt att bebygga markområden som är belägna lägre än + 3 meter över havet. Precis som riktlinjerna i ÖP2021 antyder, om lämplighetsprövning för ny bebyggelse upp till + 5 meter över havet, finns det risk för översvämning och naturolyckor inom kustnära områden som är belägna över + 3 meter över havet. Eftersom havsnivåerna kommer fortsätta stiga även efter år 2100 är det enligt Länsstyrelsens uppfattning viktigt att ta höjd för högre havsnivåer och längre tidsperspektiv än år 2100 när ny bebyggelse planeras. Under 2019 har IPCC också tagit fram scenarier för stigande medelvattennivå fram till år 2300. Länsstyrelsen menar att ny sammanhållen bebyggelse, riskobjekt och samhällsviktig verksamhet bör lokaliseras till områden som inte hotas av översvämning vid nivåer som motsvarar högsta nivå för sjöar, vattendrag och hav. Länsstyrelsen ser därför att det kan bli aktuellt att pröva kommande detaljplaner avseende om marknivån + 3 m är en tillräcklig nivå för ny bebyggelse.

Under 2021 pågår Länsstyrelsens arbete med att ta fram riskhanteringsplaner (inom ramen för översvänningsdirektivet). Arbetet har pågått parallellt med kommunens arbete med ÖP2021 och Länsstyrelsen samverkar med Helsingborgs kommun gällande riskhanteringsplanen för Helsingborg och dess förslag på åtgärder. För närvarande diskuteras + 3,5 meter respektive + 4 meter över havet för samhällsviktiga anläggningar, då dessa beräknas omfattas av tidsperspektivet 2100 som är gränsen för riskhanteringsplanen.

Av ÖP2021 framgår att ny permanent bebyggelse ska undvikas inom befintliga bebyggelseområden som ligger lägre än + 3 meter över havet. Länsstyrelsen framhåller vikten av att kommunen använder möjligheten att upphäva detaljplaner i de områden där det finns outnyttjade byggrätter inom risk för översvämning och erosion.

I ÖP2021 redovisas behovsområden för erosion, dvs områden som behöver framtida erosionsskydd vid en havsnivåhöjning på 1 meter. Av ÖP 2021 framgår vidare att kommunen menar att det är för tidigt att peka ut vilket markanspråk som kommer att krävas, då det är för tidigt att göra sådana ställningstaganden. Det framgår däremot att kommunen under år 2020 påbörjat arbetet med att ta fram en ny handlingsplan för klimatanpassning, där avsikten är att det ska presenteras mer konkreta lösningar gällande vilka markanspråk som krävs för att skydda befintlig bebyggelse. Länsstyrelsen menar att skyddsåtgärder mot översvämning och erosion behöver vara preciserade, effektbeskrivna och genomförbara för att markens lämplighet för bebyggelse ska kunna säkerställas. Innan det är klarlagt vilka kustskyddsåtgärder som är genomförbara kan Länsstyrelsen inte anse att det lämpligt att planera för ny bebyggelse inom områden som är beroende av kustskydd.

Miljö kvalitetsnormer (MKN)

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Länsstyrelsen menar att ÖP2021, med beskrivningar av påverkan, ställningstaganden och områdesspecifika riktlinjer ger goda förutsättningar i arbetet med att förbättra vattenkvaliteten kopplat till fysisk planering. Som framgår i avsnittet *Konsekvenser* kan det trots områdesspecifika riktlinjer finnas risk för påverkan på MKN vatten vid utbyggnadsområden, både för verksamheter och bostäder. Det framgår också att kommunen bedömer att de utbyggnadsområden som riskerar att ge störst negativ påverkan på MKN vatten är Norra och Södra Ekeberga samt Vasatorp verksamhetsområde. Länsstyrelsen menar att frågan om påverkan om MKN vatten blir särskilt viktig att följa upp vid efterföljande planläggning av verksamhetsområden.

Länsstyrelsen konstaterar att MKN för havsmiljön (enligt havsmiljöförordning 2010:1341) inte hanteras i planförslaget. Länsstyrelsen konstaterar vidare att Vattenmyndigheternas förslag till *Åtgärdsprogram för vatten gällande åren 2021-2027* inte beaktas i ÖP2021, varför detta behöver följas upp i kommande prövningar.

Hälsa och säkerhet

Länsstyrelsen bekräftar kommunens bedömning att hantering av buller och möjligheten att skapa goda boendemiljöer kommer bli en stor utmaning framåt. Samt att markföreningar kan innebära utmaningar för att genomföra planen. Områden som nämns specifikt är Påarp, Rydebäck och Laröd. Länsstyrelsen konstaterar också att risker relaterat till transport av farligt gods behöver hanteras i efterföljande prövningar. Det är positivt att dessa aspekter för flertalet utbyggnadsområden för sammanhållen bostadsbebyggelse och ny mångfunktionell bebyggelse tas upp i den specifika vägledningen för respektive område.

Strandskydd

Som framgår av ÖP2040 ligger delar av nytt utbyggnadsområde för bostäder i sydvästra Vallåkra (6058) inom 100 meter strandskydd på västra sidan av ett vattendrag. Vattendraget har, i detta läge, endast strandskydd på sin västra sida då området öster om vattendraget är bebyggt och strandskyddet är upphävt där. Länsstyrelsen delar inte kommunens beskrivning av att strandskyddet endast delvis uppfyller strandskyddets syften.

Länsstyrelsen påminner fortsatt om att strandskydd inträder när en äldre detaljplan upphävs eller ersätts av en ny detaljplan (7 kap. 18 g § MB och 10 a § i lag om införande av MB). Därför måste en prövning mot strandskyddsbestämmelserna göras. Länsstyrelsen delar inte kommunens bedömning att strandskydd inte inträder i sydöstra Mörarp (6042). Länsstyrelsen menar också att strandskyddet kan inträda vid ny planläggning i sydöstra Ödåkra (område 6050). Inträde av strandskydd kvarstår att hantera vid ny detaljplaneläggning.

Statlig havsplanering

Statliga havsplaner kommer tillsammans med kommunala översiktsplaner att vara vägledande för prövning av ärenden enligt förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden. Prövning av ärenden inom havsplaneområdet kräver därför att hänsyn tas till båda planerna. Användningen Befintlig natur - marin inom havsområdet tolkar Länsstyrelsen som att kommunen inte ställer sig bakom någon ny användning med undantag av en fast förbindelse mellan Helsingborg och Helsingör. Användningen är förenlig med Havs- och vattenmyndighetens förslag till havsplan som lämnades till regeringen i december 2019.

Remisshantering

Länsstyrelsen har i aktuellt ärende hört följande myndigheter. Detta granskningsyttrande tar endast upp frågor kopplade till Länsstyrelsens uppgifter enligt 3 kap.16 § PBL. Därför har endast myndigheternas synpunkter medtagits i de fall de handlat om dessa, vilket i så fall anges.

- Energimyndigheten (avstår yttrande)
- Försvarsmakten (avstår yttrande)
- Havs- och vattenmyndigheten (synpunkter inkommit)
- Luftfartsverket (ingen erinran)
- Post- och telestyrelsen (synpunkter inkommit – ej gällande 3 kap. 16 § PBL)
- Skogsstyrelsen (synpunkter inkommit – ej gällande 3 kap. 16 § PBL)
- Statens geotekniska institut (synpunkter inkommit)
- Svenska kraftnät (ej inkommit)
- Trafikverket (synpunkter inkommit)

Beslutande

Detta yttrande har beslutats av samhällsbyggnadsdirektör Peter Cavala. I den slutliga handläggningen har länsarkitekt och enhetschef Hanne Romanus deltagit. Planhandläggare Hanna Tell har varit föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.